

KULUTÕHUSUSE JA RAVIKINDLUSTUSE EELARVE MÕJU HINNANG

Teenuse nimetus	Psühhiaatriliste tervishoiuteenuste 7601 ja 7603 hindade kaasajastamine
Taotluse number	1341
Kuupäev	10.05.2019

1. Lühikokkuvõte taotlusest

1.1. Ülevaade taotluse sisust

Eesti Psühhiaatrite Selts ja Eesti Kliiniliste Psühholoogide Kutseliit esitasid taotluse olemasolevate teenuste „Psühhoteraapia seanss ühele haigele“ (kood 7601) ja „Psühhoteraapia seanss perele“ (kood 7603) piirhinna muutmiseks.

1.2. Taotletav teenus

Hetkel on teenuste hinnamudelid arvestatud 100% kliinilise psühholoogi tööaja minutihinnaga. Taotlejate ettepanek on suurendada teenuse hinnamudelil palgakomponenti, lähtudes 25% ulatuses eriarsti tunnitastust ja 75% ulatuses kliinilise psühholoogi tunnitastust.

2018. aasta lõpus kaardistati, kuidas jagunesid 2017. aastal teenuseid 7601 ja 7603 osutanud raviasutustes juhud psühholoogide ja psühhiaatrite vahel. Kaardistusel osales 13 raviasutust 36-st, mis katab 64% teenuse 7601 ja 85% teenuse 7603 osutatud mahtudest 2017. aastal. Kaardistuse tulemuste põhjal jagunevad juhud psühholoogide ja psühhiaatrite vahel järgmiselt:

- psühhoteraapia seanss ühele haigele – 91% kliiniline psühholoog, 9% psühhiaater;
- psühhoteraapia seanss perele – 88% kliiniline psühholoog, 12% psühhiaater.

Kuni 2013. aastani oli haigekassa hinnamudelil tugispetsialistide töötasu võrdsustatud arsti töötasuga. Alates 2013. aastast on tugispetsialistide, sh kliiniliste psühholoogide, töötasu kollektiivlepingus võrdsustatud õe töötasuga. Pärast 2013. aasta kollektiivlepingu sõlmimist ei langetatud hinnamudelil tugispetsialistide töötasu, vaid see külmutati, kuniks tugispetsialistide töötasu hinnamudelil võrdsustub õdede töötasuga. Sellest tulenevalt on teema ka püstitunud, sest aastate jooksul on erinevus arstide ja psühholoogide töötasus suurenenud.

Psühhiaatria eriala teenused vaadati üle nüüdisajastamise raames 2013. aastal, milleks kogunes töögrupp, kuhu olid kaasatud ka eriala esindajad. Sealjuures vaadati üle ka teenused 7601 ja 7603. Kaasajastamise raames viidi läbi personali hõiveanalüüs, mille käigus ilmnes, et psühhiaatri aja kirjeldus teenustes 7601 ja 7603 ei ole põhjendatud. See tähendab, et antud muudatust tehes on vajalik üle vaadata psühhiaatri aeg ka teistes teenustes. Seetõttu on vajalik vaadata eriala komplekselt koos Eesti Haiglate Liiduga kokku lepitud tegevuskavale ja referentshaiglate andmetele.

1.3. Alternatiiv

Tegemist on tervishoiuteenuste loetelus olemasolevate teenustega. Alternatiivide vaatlemine ei ole vajalik.

2. Taotletava tervishoiuteenuse kulud

Kehtivad teenuste hinnad on:

- psühhoterapia seanss ühele haigele – **32,52 eurot**;
- psühhoterapia seanss perele – **42,96 eurot**.

Juhul, kui teenuste hinnamudelis muuta personali ajaline kulu vastavalt taotluses pakutule (25% psühhiaater ja 75% kliiniline psühholoog) kujuneksid teenuste hinnad järgnevalt:

- psühhoterapia seanss ühele haigele – **37,92 eurot**;
- psühhoterapia seanss perele – **50,15 eurot**.

Juhul, kui teenuste hinnamudelis muuta personali ajaline kulu vastavalt kaardistuse tulemustele (7601 - 9% psühhiaater ja 91% kliiniline psühholoog; 7603 - 12% psühhiaater ja 88% kliiniline psühholoog) kujuneksid teenuste hinnad järgnevalt:

- psühhoterapia seanss ühele haigele – **34,46 eurot**;
- psühhoterapia seanss perele – **46,41 eurot**.

3. Kulutõhususe analüüs

3.1. Rahvusvahelised kulutõhususe hinnangud ja uuringud

3.2. Kulutõhusus Eestis

Tegemist on olemasoleva teenusega. Kulutõhusus on hinnatud teenuse loetellu lisamisel.

4. Ravikindlustuse eelarve mõju prognoos

4.1. Taotletava teenuse lühi- ja pikaajaline mõju ravikindlustuse eelarvele

2018. aastal osutati teenust „Psühhoterapia seanss ühele haigele“ (kood 7601) 61 179 korda ja teenust „Psühhoterapia seanss perele“ (kood 7603) 8 419 korda.

2018. aasta teenuste kasutamise statistika alusel on lisakulu mõju ravikindlustuse eelarvele **390 610 eurot** juhul, kui hinnamudelis muuta personali ajaline kulu vastavalt taotluses pakutule (25% psühhiaater ja 75% kliiniline psühholoog), mis on välja toodud tabelis 1.

Tabel 1. Taotletava teenusega kaasnev lisakulu juhul, kui hinnamudelis muuta personali ajaline kulu vastavalt taotluses pakutule (25% psühhiaater ja 75% kliiniline psühholoog)

	Maksumus kokku 2018. a. teenuse kasutuse statistika alusel
Teenuse 7601 uus hind kulu kokku	2 319 602
Teenuse 7603 uus hind kulu kokku	422 230
<i>Vähenev kulu</i>	
Teenuse 7601 kehtiv hind kulu kokku	1 989 541
Teenuse 7603 kehtiv hind kulu kokku	361 680
Lisakulu ravikindlustuse eelarvele	390 610

2018. aasta teenuste kasutamise statistika alusel on lisakulu mõju ravikindlustuse eelarvele **148 060 eurot** juhul, kui teenuste hinnamudelis muuta personali ajaline kulu vastavalt kaardistuse tulemustele (7601 - 9% psühhiaater ja 91% kliiniline psühholoog; 7603 - 12% psühhiaater ja 88% kliiniline psühholoog), mis on välja toodud tabelis 2.

Tabel 1. Taotletava teenusega kaasnev lisakulu juhul, kui hinnamudelil muuta personali ajaline kulu vastavalt kaardistuse tulemustele (7601 - 9% psühhiaater ja 91% kliiniline psühholoog; 7603 - 12% psühhiaater ja 88% kliiniline psühholoog)

	Maksumus kokku 2018. a. teenuse kasutuse statistika alusel
Teenuse 7601 uus hind kulu kokku	2 108 520
Teenuse 7603 uus hind kulu kokku	390 761
<i>Vähenev kulu</i>	
Teenuse 7601 kehtiv hind kulu kokku	1 989 541
Teenuse 7603 kehtiv hind kulu kokku	361 680
Lisakulu ravikindlustuse eelarvele	148 060

4.2. Patsiendi poolt tehtavad kulutused

Ei vaadelda.

4.3. Teenuse väär- ja liigkasutamise tõenäosus ja majanduslikud mõjud

Ei vaadelda.

4.4. Kohaldamise tingimuste vajalikkus tervishoiuteenuse ohutu ja optimaalse kasutamise tagamiseks

Kehtivad rakendustingimused:

- Haigekassa võtab koodidega 7601 ja 7603 tähistatud tervishoiuteenuste eest tasu maksmise kohustuse üle, kui teenust osutab kliiniline psühholoog või psühhiaater.
- Koodidega 7601 ja 7603 tähistatud tervishoiuteenuste piirhinnad sisaldavad teenust osutava tervishoiutöötaja superviseerimist üks kord kvartalis.
- Koodidega 7601 tähistatud tervishoiuteenuste piirhinnad sisaldavad järgmisi tegevusi:
 - 1) kontakti loomine, patsiendi seisundi ja probleemide hindamine, kontseptualiseerimine;
 - 2) seansi sihtprobleemi, eesmärkide ja meetodite valik lähtuvalt teraapiakoolkonna teooriatest;
 - 3) meetodite rakendamine;
 - 4) seansi kokkuvõtte tegemine, kodutöö kokkuleppimine ja tagasiside küsimine/andmine;
 - 5) seansi dokumenteerimine, kontseptualiseerimine ja järgmise teraapiaseansi ettevalmistamine.
- Koodiga 7603 tähistatud tervishoiuteenuse piirhind sisaldab järgmisi tegevusi:
 - 1) kontakti loomine, patsiendi seisundi ja probleemide hindamine, kontseptualiseerimine;
 - 2) pereliikmete ja teiste patsiendile lähedaste isikute käitumise mõju hindamine patsiendi probleemi tekke ja säilimise seisukohast;
 - 3) seansi sihtprobleemi, eesmärkide ja meetodite valik lähtuvalt teraapiakoolkonna teooriatest;
 - 4) meetodite rakendamine;
 - 5) seansi kokkuvõtte tegemine, kodutöö kokkuleppimine ja tagasiside küsimine/andmine;

6) seansi dokumenteerimine, kontseptualiseerimine ja järgmise teraapiaseansi ettevalmistamine.

Täiendavad rakendustingimused ei ole vajalikud.

5. Kokkuvõte

Esitatakse lühikokkuvõte koos hindaja selgituste ja põhjendustega tabelkujul

	Vastus	Selgitused
Teenuse nimetus	Psühhiaatriliste tervishoiuteenuste 7601 ja 7603 hindade kaasajastamine	
Ettepaneku esitaja	Eesti Reumatoloogia Selts	
Teenuse alternatiivid	Ei vaadelda	
Kulutõhusus	Kulutõhususe hindamine ei ole vajalik.	
Omaosalus	Ei ole	
Vajadus	patsientide arv Eestis teenuse osutamise kordade arv aastas 7601 – 61 179 korda 7603 – 8 419 korda	2018. tervishoiuteenuste osutamise statistika alusel
Teenuse piirhind	Juhul, kui personali ajaline kulu vastavalt taotluses pakutule (25% psühhiaater ja 75% kliiniline psühholoog): 7601 - 37,92 eurot 7603 - 50,15 eurot Juhul, kui personali ajaline kulu vastavalt kaardistuse tulemustele (7601 - 9% psühhiaater ja 91% kliiniline psühholoog; 7603 - 12% psühhiaater ja 88% kliiniline psühholoog): 7601 – 34,46 eurot 7603 – 46,41 eurot.	
Kohaldamise tingimused	Täiendavad rakendustingimused ei ole vajalikud.	Olemasolevad rakendustingimused vt p. 4.4.
Muudatusest tulenev lisakulu ravikindlustuse eelarvele aastas kokku	Juhul, kui personali ajaline kulu vastavalt taotluses pakutule (25% psühhiaater ja 75% kliiniline psühholoog): 390 610 eurot Juhul, kui personali ajaline kulu vastavalt kaardistuse tulemustele (7601 - 9% psühhiaater ja 91% kliiniline psühholoog; 7603 - 12%	

	psühhiaater ja 88% kliiniline psühholoog): 148 060 eurot	
Lühikokkuvõte hinnatava teenuse kohta	Taotlejate ettepanek on suurendada teenuse hinnamudelis palgakomponenti, võttes arvesse, et osadel juhtudel osutab teenust psühhiaater. Antud muudatust tehes on vajalik üle vaadata psühhiaatri aeg ka teistes teenustes. Seetõttu on vajalik vaadata eriala komplekselt koos Eesti Haiglate Liiduga kokku lepitud tegevuskavale ja referentshaiglate andmetele.	

6. Kasutatud kirjandus